

Diskontová sazba.

Stříbra, kteří přáti články do novin nebo Feční a chtějí tedy laiky osvětlovati světlem své moudrosti, měli by o finanční vědě věděti alespoň tolik, kolik v obchodní knihvedoce. Lze přece od nich žádati, aby věděli, co je směnka, co to znamená směnka diskontovati a co to je diskontová míra nebo sazba. Kdyby měli, byt i jen nejmenší vědomosti o předmětu, o němž chtějí největší národní hospodáře a finančníky poručovati, nepsali by a nemluvili by tak hrozné nesmysly o skutečnosti, že anglická banka v posledních týdnech svou diskontovou sazbu několikrát zvýšila.

Ottáv Slovnik naučný — abychom sáhli k pramenu, z něhož máte poučení čerpati obecnostu nejširší — praví o tom: "Diskonto jest vůbec srážka z nominální hodnoty peněžní, nějaké částky, kteráto srážka vyznačuje se v procentech a říká se jí diskontová míra, neboli sazba. Diskontem vyměňuje se kasovní hodnota kapitálu později k placení dospívajícího a proto nelze nadobro srovnati pojem diskontu s měrou úrokovou. Kolísání diskontu bývá stálé a citelnější nežli kolísání míry úrokové a to proto, že diskonto řídí se cenou peněz. Mezi pohledávkami později dospívajícími, jež se kupují se srážkou diskontu, nebo li diskontují se hlavně bankami nebo bankéry, zvláště vynikají směnky a obchodní poukázky, restituční poukázky na daně, pokladniční poukázky a podobné papíry."

Jinými slovy řečeno: Diskontová sazba jest poplatek, který obchodník platí své bance za to, že mu poskytně hotový úvěr za směnky u ní uložené. Kupec, který probral jistou částku zboží, dostane na příklad na splátku za to směnku, která je splatná teprve ve 30, 60 nebo 90 dnech. Obchodník ale nemůže na vyplacení směnky čekati i uložit ji tedy v bance, která mu ji připsá k dobrému, tak jako by byl uložil hotové peníze, a dovolí mu na tento obnos k dobrému připsané peníze od ní vyzvednouti. Za to platí obchodník bance cca jako úroky, které v Anglii podle toho, jaká je situace světového trhu, kolísají mezi dvěma a pěti procenty a tyto úroky, tato odměna sluje diskontovou sazbou.

Je-li v oběhu velmi mnoho hotových peněz a je-li diskontováno velmi málo směnek, tedy je diskontová míra nízká, žádá-li se však od bank mnoho hotových peněz, mohou ony dle prastarého zákona o nabídce a poptávce svoji sazbu zvýšiti. Peníze stávají se dražšími, když je po nich silná poptávka a poněvadž banky nejsou nikterak ústavy dobročinnými v obyčejném slova smyslu, využijí silnější poptávky po penězích právě tak, jako jiní obchodníci, kteří neprovozují obchod penězi, nýbrž třeba železem, mědí nebo olovem.

Na základě toho může snad i ten nejzarytější stříbrař pochopiti, proč anglická banka zvyšuje svoji diskontovou sazbu, jakmile sčítování zboží mezi Velkou Británií a Spojenými Státy nachází se na takovém stanovisku, že k vyrovnání rozdílu potřebují poslati zlato do Ameriky. Toto zlato dlužno vyzvednouti v bankách a obchodníci, kteří ho potřebují, nemohou žádati, aby jim je dala banka zadarmo. Kdyby et tčli míti stříbro museli by za ně zaplatiti zrovna tak. Jen ve Spojených Státech učiněno jest moudré zařízení, že vláda, t. j. daně platí lid, obchodníkům bez náhrady musí opatřiti všecko zlato, jehož oni v mezinárodním obchodu potřebují. Spolková pokladna jest jedinou bankou na světě, která pracuje zadarmo. Když však vláda navrhovala, aby byla těmito směšnými bankovními obchody ušetřena, byla

"lidovec" Bryanova kalibru zasypána posměchem a urážkami. Pan Bryan ještě dnes podezřívá a pafzuje správu země, že proti své vůli vypůjčila si zlato, které vymění musila za zeleňáky. Dle Bryanova mínění měl Cleveland výplatu zeleňáků zlatem odepřiti a tak na vlastní pěst proměnit Spojené Státy v zemi stříbrnomořecou.

Jestliže tedy anglická banka zvyšuje svou diskontovou sazbu, protože stoupají poptávky po zlatě těžiti chce obchodní zisk, tedy to ještě ani z daleka není důkazem, že by byla "zlatá příkřížka" tuze krátká, anebo že britičti zlatí lehčíváti Spojenými Státům žádného zlata nepřejou. To dokazuje pouze tolik, že anglická banka řízna je zásadami obchodními a že hledí vytěžiti co nejvíce možno. Poněvadž anglická vláda nezaměťnává se dodáváním zlata obchodníkům, musí to, jak dá rozum, vzíti na se banky a ty, jak známo, nedělají nic zadarmo. Britičti obchodníci musí platiti za služby jim prokázané, mají však při tom to zadosťčinění, že stav peněžního trhu a vládní pokladny nemá na měnu jejich země žádného vlivu. Byt třeba sebe více zlata šlo za hranice britické zlatá měna není nikdy ohrožena. Jenom Spojené Státy, které stále trápí a dost neblabá měra "politiky," musí se o svoji zlatou měnu trásti, jakmile zásoba zlata ve spolkové pokladně se ztenčí. Tento stav nemůže se trvale nestati břemenu nesnesitelným.

Nesední pokus, z pola vědecký, a z pola — umělecký, proveden byl před krátkem ve Štokholmě. Sděluje se o něm následující podrobnosti. Slavná švédská tragédka Ida Aalbergová přijela do zmíněného města, za účelem, aby zde vystoupila pohostinský. Avšak za kulisami královského divadla přijali ji jaksi nevlídně... Okolnost ta měla na "švédskou Dusu" a duše ní jeff rozpoložení vliv zvláště neblabý, jenž stupňoval se po dobu pobytu jejího ode dne ke dni. Konečně nadešla chvíle první pohostinské hry, k níž zvolena hra Sudermannova "Tiché štěsti". Během odpoledne umělkyně však chváceba byla úplnou indisposicí, ochraptěla a pozbyla úplně způsobilosti ke hře. A tu, aby zachráněno bylo představení, sáhnuo k prostředku, jehož sotva kde bylo použito. Nově vycházející světlo, jakýsi dr. Wetterstrand, který nedávno teprve, u příležitosti kongresu v Ženevě, na sebe upozornil, vzal na se úkol umělkyni hypnotisovati. Za dobu tří hodin, které ještě scházely do zahájení představení, napsal herečku, a suggeroval jí následující výkon: V určenou dobu před zahájením aby procitla a sebrála úlohu svoji s obvyklou vervou a dokonalostí, jasným hlasem. Pokus se vydařil, — umělkyně skutečně sebrála úlohu svoji pevně a bezpečně, hlas její byl zvučný, časem prý až příliš zvučný. Ve hře její pozorovati bylo cca zvláštního, výminečného; chvillemi přece však ozývaly se z hrdla jejího podivné, nejasné zvuky. Obecenstvo, na něž hra umělkyně učinila mocný dojem, namnoze nemohlo pochopiti změnu, jež se u ní přihodila, a v přestávkách ve foyeru pravilo si šertem, že "Aalbergová musí býti hypnotisována", — netuše ovšem, jak velice přiblížilo se pravdě. Nalezáme se šťastně tedy před novotou, která může míti na dále netušený význam v divadelním životě. Nehledě ani k tomu, že jest zcela správné, je-li jednou také hypnotisována umělkyně a ne vždy jen obecenstvo, zdá se, že do rukou páni divadelních ředitelů vložen takto neklamný prostředek k vyvážnutí z přemohlé ne příjemné situace. Otázka jest jen, bude-li vždy z důstatek zkušených lékařů hypnotisováno po ruce, a bude-li každá dáma od divadla tak dobrým medium, jak tragédka Ida Aalbergová.

"A2". Nikdo zajisté nepopře, že všeobecná stísněnost obchodu a nedostatek někdejší obchodní podnikavosti jest jen následkem dlouhotrvajícího volebního boje, který trvá dnes už skoro přes rok, a i nehorlivější zastanci volně ráby stříbra musí upřímně připustiti, že nejistota a vágnutí obchodu způsobila jen okolnost, že do politiky sa vlasý přitažena byla otázka měny, která sama o sobě jest čistě obchodní. Čeho až dosud při presidentských volbách jsme zažili, překonáno je volební kampaň letošní.

Z obchodu teď stojí, připouští kde kdo a každá strana očekává též a prorokuje nový rozkvět v tom případě, pakli ona zvíťazí. Stříbraři povídají o nastávajících letech, a to též důvěrou, jako v ně doufají zlatáři v případě zvolení McKinleho. Volbu Palmerovu nemůže nikdo vážně bráti v úvahu. Ale jestliže stříbraři ve svá slova věří, tedy je ovšem jen vřa tatínkem přání; jiné podstaty, jiného důkazu v nadějích stříbrařských nikdo rozumný nehledá. Na proti tomu opřají se vývedy zlatářů nejenom o theoretickou správnost — theorie je stříbrařům šedivou zrovna tak, jako se jim nezdá býti "včetně zelenou" praxe a zkušenost — nýbrž mají také zcela praktický, makavý a zřejvý podklad.

Z Pittsburgu oznamuje se z pramenů naprosto spolehlivých, že velké tamější ocelárny a železárny mají v rukou na sta objednávek, které však vezměš. Avšak jsou na vítězství zdravě a pozitivně měny. Totiž: Zakazanci ze všech končin Spoj. Států uzavřeli s továrníky kontrakty na dodávku materiálu, jehož má býti použito v obchodních podnikcích, které podmiňují vydání milionů dolarů, ale ke všem těm kontraktům připojena jest podmínka, že stanou se neplatnými v tom případě, bude-li Bryan zvolen, v den po volbě. Většina prací a podniků, o něž při objednávkách jde, oložena je už teď k vůli nejisté situaci a na velkou škodu amerického dělnictva. Bude-li Bryan zvolen, bude od nich prostě upuštěno, anebo budou odloženy na neohlednou dobu; bude k nim však přikročeno ihned, zvíťazili nyní zlatá měna.

To vše jest ovšem jen zcela přirozeno, neboť v případě vítězství stříbrařů nejen že by dosavadní nejistota obledně budoucí ceny našeho dolaru nebyla odklizená, nýbrž byla by ještě zvýšena. Neboť zlaté měny pak jako bychom pozbyli a čistou stříbrnou měnu nebudeme ještě míti. Jisto bylo by jen tolik, že dolar klesne v ceně, ale nikdo, ani ti nejchytřejší pohlaví stříbraři, nebudou mocti říci, jak vysoko bude státi po 30, 60 nebo 120 dnech. Poněvadž však při obchodních podnikcích musí se počítati na bezkou dobu napřed, nevěděli by ani kupci, co mají platit, ani prodáváci, co za své zboží konečně dostanou. Ve všech odvětvích obchodu upustilo by se proto ode všech větších podniků a pracovalo by se — abychom tak řekli — jen z ruky do úst, jako tomu bylo v posledních měsících, jenže ještě opatrněji. Bude-li však zvolen McKinleyho přftití cena našeho dolaru zabezpečena, bude-li cena nynějšího dolaru zachována, pak možno zajisté s důvěrou očekávati rozkvět obchodu, neboť ekliděť jsou prázdná a kapitál nechtě ležeti ladem. Dostane se do oběhu až důkladným Sedanem, který připraven bude straně převratu, až vyškrtáno bude z tisku i z mysli amerického lidu hamižné slovíčko "A2".

Chceme

stále prodáváče. \$5.00 i více stálého výdělu denněho zaručujeme každému, kdo převezme prodej našich vlasteneckých, náboženských atd. obrazů. O. & S. Silberman, dep. P. I. St. Paul, Minn.

PREMIE PRO ROK 1897.

Jako každým rokem, tak i letos poskytnem našim předplatitelům obchodní výběr premií. Zejména knih poskytujeme výběr hojný, hojněji než jako kdy před tím náležel. Každý předplatitel, starý neb nový, který se předplatí na rok nebo na tři měsíce dostane zdarma Pokrok Západu, a knihovnou aniž bez knihovny, bude oprávněn ku jiným a následujícím premiím.

PREMIE ZDARMA.

AMERIKAN, národní kalendář na rok 1897. Jest to ročník (i dvacátý tohoto kalendáře), dáte, který každým rokem vřívá v oběh. Letošní Amerikan jest vřívím než obvyklý, neboť čítá 300 stran a jest to dý o celém světě. Má několik detailních povídek a stati, a četnými vyobrazení a hojně použitých i krásných ilustrací. Cena 50 ct.

Román a 1. společ. nabídneme všem našim předplatitelům na výběr jeden z následujících: Život bez lásky, román, ruský napsal kniha Z. M. Gailar, přeložil Karel Ledebár Kukla; čítá 320 stran. Cena 50c.

Allan Quatermain, aneb příběhy a dobrodružství v ústru Afriky, podle H. Rider Haggarda přeložil Jaroslav Chudoba. Čítá 344 stran. K tomu přivázaný jsou povídky "Zlatý chrobák" od Edgar Allan Poe a "Zlaté stonožky" od G. Edgar Allan Poe a "Zlaté stonožky" od G. Edgar Allan Poe. Čítá 400 stran. Cena 50c.

Zločin a láska (Le Crime de Jean Malloy). Román od Arn. Daudeta, přel. J. Borový; čítá 306 stran. Cena 50c.

Besedy slovenské. Díl I. o 143 str. obsahuje Gogolovu hist. kázáníkou povídku Taras Bulba; cena 30c. Díl II. o 151 str. obsahuje hist. povídku z r. 1813; Sčesky, od Marievského a povídku Námětník Nikiti, od téhož spisovatele. Cena dílu II. 30c. Oba díly a tuha vázané dohromady za jednu premií.

Chrást matky Boží v Paříži, tři Emmeralda, spanilá děle čtená. Román světoslavného spisovatele Vikt. Hugo. Čítá 522 stran. Cena 50c. Tajemný hrad v Karpatech. Velepoutavý román od pověstného románského francouzského Jules Verne; 192 stran. Cena 25c. Oba tyto romány za jednu premií.

Po půlnoči. Velepoutavý román ve třech dílech, od Vác. Viška; 470 velkých stran. Cena 50 centů.

Dědictví Aztékův, román ze života na dalekém západě americkém, ve 3 dílech. Sepal P. Duplessis; 378 velkých stran. Cena 60c.

Elba a Waterloo, historický román od F. Stille. Cena 60c.

Nebezpečné tajemství, román z anglického od Chas. Bouda; cena 40c. Tajemství zločinnu na Porter Square, román z anglického; cena 40c. Oba tyto romány za jednu premií.

Pisně otrocka, nejnovější básnické dílo Sv. topka Čecha, které během 3 měsíců po svém vyjití došlo ke čtyřiceti vydání. — Tajemný hrad v Karpatech, román Jul. Verne. Oba spisy za jednu premií.

LIBUŠE.

Výborné knihy vycházející nákladem Libuše poskytujeme těm, kdož na celý rok 1896 se předplatí, zdarma. Též prodáváme je a sice odberatelům po 50 ctích neodberatelům po 75c. Máme na skladě následující ročníky:

- Ročník 1. — Děť matky, román od M. Ž. Švarové. — Fynkajefčtí mýno kráň rodiny, od Luď. Šimáček. — Rodina, její starosti a radosti, od Bed. Bremerov. — Johana a Račnítka, manželka Jiříka z Podbrádk, od Luď. Šimáček. — Celkem šest svazků o 1260 stranách.
Ročník 2. — Ten pravý, román od M. Žofie Švarové; 4 díly. — Skjutský hook, román od Emilie Flygaré Karlénové, 2 díly. Celkem 6 svazků obsahujících 1044 stran.
Ročník 3. — Věno svétošny, román od Vác. Viška, třetí vydání; 6 knih o 984 stranách.
Ročník 4. — O síle hereček, román od J. J. Stankovského, 2 díly. — Anetka Přemyslova, historický román od Žofie Podlipské, 2 díly. — Slavný den, historický obraz od Aloise Jiráka. — Po vřívky z malého města, od V. Luď. Šimáček. Celkem 6 svazků, obsahujících 1020 stran.
Ročník 5. — Trávní štota, román z anglického od Wil. Makepeace Thackeraye. Přel. V. E. Mourek; 6 svazků, obsahujících 1004 stran.
Ročník 6. — Jaroslav Šternberk, hist. román od Žofie Podlipské; 4 svazky. — Vřív a vřív, román od V. Luď. Šimáček; celkem 6 svaz. 1010 str.
Ročník 7. — Nevolnice, povídka od Aloise Jiráka, 1 svazek. — Upomínky, od Kar. Světlý. — U Rosáček, cukrovární povídka od M. A. Šimáček, 1 svazek. — Druhá šer, humoristická povídka od Elišky Krásnohorské. — Drobát Povídky, od Boheny Kunětické. — Veselí povídky, od O. Kosteckého. — Celkem 6 svazků, 1062 stran.
Ročník 8. — Samokrály, román od Vác. Viška, 5 svazků. — Braji, novella od Šimáčka, 1 svazek. Celkem 6 svazků, 1104 stran.

Různé premie.

Pro ty z našich předplatitelů, kteří si přejí okrasu pro dům, máme hojný výběr obrazů, vesměs snůvky nejvýtečnějších prací mistrů a sice:

- ZDARMA co premií obdrží předplatitelé velkou a pěknou podobiznu Wal. McKinleého a mimo to kterýkoliv z následujících obrazů:
Kolumbus na královském dvoře španělském, snímek znamenitého díla nejvýtečnějšího českého malíře Václava Brožíka, který obraz zakoupen byl úkladem \$65,000 a chová se v Metropolitním Muzeu umění v New Yorku. Dále: Kolumbovo vystoupení na americkou pevninu; díle proslaveného díla Vanderlynowa, nalezajícího se v kapitolu ve Washingtonu. Cena obou těchto svatoých obrazů \$1.00. Co jedna premií ocelor. předplatitelům zdarma.
Bojarská svatba, snímek rozkošného obrazu váhlavného umělce ruského Makovského, 21x28 pal., v barvotisku. Cena 50c.
Jan Amos Komenský, podobizna váhlavného našeho zakladatele moderního školství. — Cena 50c.
Ladimir Klácel, věrná podobizna tohoto váhlavného amerického svobodáře. Cena 50c.
Bitva v Gettysburgu, snímek znamenitého díla Paula Philippoteaux. Cena 50c.
Římské dostihy v cirku Maximus, velmi krásný obraz provedený barvotiskem v aquarelle. Cena 50c.
Kristus před Pilátem a Kristus na Calvarii, snímky obrazů znamenitého díla váhlavného malíře Maximo Casanovy, oba ve světlotisku velikosti 21x28, oba dohromady za 50 centů.
Napoleon na horách v Friedlandu, snímek znamenité malby váhlavného malíře Meissnera, velikosti 21x28 palůček, v barvotisku. — Cena 50c.
Návrat Napoleonu z Moskvy, překrásný barvotiskový obraz, představující uprostřed Napoleona v šle řady důstojníků, v pozadí řady vojska a za ním měří hořící Moskva. Nejznamenitější dílo znamenitého malíře Meissnera. Cena 50c.
Z výstavy koní, snímek nejznamenitějšího obrazu Rosy Bonheurovy. Cena 50c.
Za doplatek 40 ct. nabídneme:
Hus a Zizka, krásné dva litografované obrazy, představující české velikány Husa a Zizku, hodící se pro spolkové a veřejné místnosti, jaké i pro rodiny. Cena za oba \$1. — Oba co premií za doplatek 40c.
Hus před koncem kostnickým, snímek díla znamenitého umělce Vác. Brožíka. Cena \$1.00. — Co premií za doplatek 40c.